

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY
MIASTO PŁONSK
za 2019 r.**

Miasto Płońsk, listopad 2020 r.

Wprowadzenie

Płońsk jest miastem powiatowym położonym zaledwie 60 km od Warszawy, z którą łączy je dwupasmowa trasa szybkiego ruchu, tak więc przejazd z Płońska do Warszawy trwa jedyne 45 minut. Wielkim atutem naszego miasta jest jego położenie u zbiegu dwóch głównych arterii komunikacyjnych Polski: biegnącej z południa na północ, przebiegającej przez Warszawę, trasy nr 7, oraz przecinającej nasz kraj z południowego wschodu ku północnemu zachodowi, trasy nr 10. Miasto zajmuje obszar 12 km² i liczy 22 tys. mieszkańców, spośród których aż 63 % to ludzie w wieku produkcyjnym. Pod względem demograficznym, Płońsk jest „najmłodszym” miastem Północnego Mazowsza. Na terenie miasta działa pięć szkół podstawowych, trzy zespoły szkół średnich oraz uczelnia wyższa. Bliskość tak dużego ośrodka akademickiego, jakim jest Warszawa sprawia, że z roku na rok zwiększa się liczba mieszkańców posiadających wyższe wykształcenie.

Cel analizy

Niniejsze opracowanie stanowi jedno z zadań Gminy Miasto Płońsk jakim jest sporządzenie rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie:

- sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2019, sporządzonym przez gminę, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa Mazowieckiego w Warszawie oraz Mazowieckiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska Delegatura WIOŚ w Ciechanowie, w terminie do 31 października roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy;
- innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Płońska.

Podstawą prawną sporządzenia analizy jest art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9 tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.).

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Opis systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2019 r.

Podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami w 2019 roku, tak jak w poprzednich latach, była Gmina.

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi został wprowadzony od II półrocza 2013 r. i objęto nim w celu uszczelnienia całego strumienia odpadów wszystkie nieruchomości na terenie miasta, zarówno zamieszkałe jak i niezamieszkałe.

Przez pojęcie odpadów komunalnych należy rozumieć odpady powstające w gospodarstwach domowych, w obiektach użyteczności publicznej i obsługi ludności, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Przez gospodarowanie odpadami rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

Firmą odbierającą odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na terenie miasta wybraną w drodze przetargu nieograniczonego na odbiór odpadów komunalnych i prowadzenie PSZOK w mieście Płońsk – było Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o. o., ul. Mickiewicza 4, 09-100 Płońsk.

Na terenie miasta Płońsk zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Nr III/35/2018 z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik na terenie miasta Płońsk na których zamieszkują mieszkańcy, określonej w art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którą opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty:

13 zł za mieszkańca - stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny.

18 zł za mieszkańca – stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób nieselektywny (zmieszany).

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta Płońsk powstającymi na niezamieszkałych nieruchomościach stanowi iloczyn liczby pojemników, w którą należy wyposażyć daną nieruchomość oraz stawki opłaty:

- zbieranymi i odbieranymi w sposób nieselektywny:

- o pojemności 120 l - w wysokości **34,00 zł**
- o pojemności 240 l - w wysokości **54,00 zł**
- o pojemności 1 100 l - w wysokości **157,00 zł**
- o pojemności 6,5 m³ - w wysokości **768,00 zł**

- zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny:

- o pojemności 120 l - w wysokości **28,00 zł**
- o pojemności 240 l - w wysokości **45,00 zł**
- o pojemności 1 100 l - w wysokości **131,00 zł**
- o pojemności 6,5 m³ - w wysokości **640,00 zł**.

Zgodnie z Uchwałą Nr V/55/2018 Rady Miejskiej w Płońsku z dnia 20 grudnia 2018 roku od marca 2019 r. zmieniono termin płatności opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłaty wnoszone są z góry do końca każdego miesiąca za dany miesiąc. Opłatę uiszcza się przelewem na indywidualnie wygenerowany numer rachunku bankowego lub gotówką w kasie Urzędu.

W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana zgodnie z art. 6m ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw.

Na podstawie art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywane są koszty funkcjonowania systemu, które obejmują:

- 1) odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- 2) tworzenie i utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) obsługę administracyjną systemu,

- 4) edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi,
- 5) wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymanie pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Uchwałą Nr LIX/480/2018 z dnia 31 stycznia 2018 r. Rada Miejska w Płońsku ustaliła szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Ustalono, m. in. częstotliwość odbierania odpadów, zasady podziału i odbioru selektywnej zbiórki odpadów.

Odbiór zmieszanych odpadów komunalnych następuje z częstotliwością:

- **nieruchomości zamieszkałe** – nie rzadziej niż raz w tygodniu zgodnie z harmonogramem dla danej ulicy;
- **nieruchomości niezamieszkałe** - odbiór odpadów odbywa się na zgłoszenie telefoniczne do Zakładu Oczyszczania Miasta.

Ponadto, dwa razy w roku przeprowadzona została zbiórka odpadów wielkogabarytowych sprzed posesji.

Poza wyznaczonymi terminami odbioru odpadów selektywnie zebranych mieszkańcy miasta Płońska mają możliwość oddania bezpłatnie przywiezionych własnym transportem odpadów zebranych selektywnie do PSZOK-u przy ul. Żołnierzy Wyklętych. PSZOK jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-18:00 oraz w soboty w godz. 8:00-14:00. PSZOK przeznaczony jest dla mieszkańców miasta i gminy Płońsk. PSZOK przyjmuje odpady komunalne pochodzące z gospodarstw domowych. Odpady powstałe w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej nie są przyjmowane.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych „u źródła” odbywa się w kolorowych workach lub pojemnikach przeznaczonych do danej frakcji odpadu.

- papier i tektura, opakowania z papieru i tektury zbierane są w pojemnikach lub workach koloru niebieskiego oznakowanych napisem „PAPIER”;
- tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, metale opakowania z metali oraz opakowania wielomateriałowe zbierane są w pojemnikach lub workach koloru żółtego oznakowanych napisem „METALE, TWORZYWA SZTUCZNE”;

- szkło bezbarwne oraz opakowania ze szkła bezbarwnego zbierane są w pojemnikach lub workach koloru białego oznakowanych napisem „SZKŁO BEZBARWNE”;
- szkło kolorowe oraz opakowania ze szkła kolorowego zbierane są w pojemnikach lub workach koloru zielonego oznakowanych napisem „SZKŁO KOLOROWE”;
- odpady zielone zbierane są w pojemnikach lub workach koloru brązowego oznakowanych napisem „ODPADY ZIELONE”.

W ramach systemu wyposażono wszystkich mieszkańców w odpowiednią ilość worków na odpady segregowane. Cena worków ujęta jest w cenie wywozu i zagospodarowania odpadów.

Ponadto pracownicy Referatu na bieżąco prowadzą kontrole w terenie, mające na celu weryfikację danych w złożonych deklaracjach, ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość, jak również ilości oddawanych odpadów dot. nieruchomości niezamieszkałych. Kierowane są również wezwania do złożenia deklaracji, postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty oraz wezwania do wniesienia brakujących wpłat. W 2019 r. prowadzone były również działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców w zakresie prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. W dniu 8 maja 2019 r. Referat przy współpracy z płońskimi szkołami i przedszkolami zorganizował spektakle ekologiczne poruszające m.in. tematy segregacji odpadów oraz smogu: „Czarownica Niska Emisja” dla dzieci w wieku 5-10 lat oraz „Złe decyzje” dla młodzieży w wieku 10-15 lat. W sumie w spektaklach wzięło udział ok. 437 dzieci i młodzieży. W dniu 25 maja 2019 r. pracownicy Referatu wraz z Nadleśnictwem Płońsk i Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o. o. przeprowadzili akcję ekologiczną z zakresu zbiórki elektroodpadów. Akcja, która przeprowadzona była w mieście bezpłatnie, cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców Płońska.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

PGK w Płońsku Sp. z o. o. jest właścicielem nowoczesnych obiektów:

- **sortowni** odpadów zmieszanych i selektywnie zebranych w Poświętnem (technologia firmy SUTCO) o przepustowości 60 000 t/rok;
- **kompostowni** do przetwarzania frakcji biodegradowalnej pochodzącej z sortowania odpadów zmieszanych oraz do kompostowania odpadów zielonych

i bioodpadów w Poświętnem (technologia firmy BIODÉGMA) o przepustowości 33 000 t/rok.

Sortownia i kompostownia stanowią łącznie tzw. zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023, zakład ten jest regionalną instalacją do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych dla Regionu zachodniego.

Kompostownia ma również status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i bioodpadów dla ww. regionu.

Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poświętnem funkcjonuje w oparciu o pozwolenie zintegrowane - decyzję Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 27 kwietnia 2016 r. nr 58/16/PZ.Z, znak PZ-I.7222.77.2016.WŚ.

Na wyposażeniu sortowni są 4 samochody hakowe, 1 samochód do transportu surowców wtórnych, 3 wózki widłowe, 2 ładowarki teleskopowe, ładowarka czołowa, rębak do gałęzi, podnośnik koszowy.

Technologia **sortowni** opiera się na następujących urządzeniach i obiektach:

- waga o nośności 60 Mg, brodzik dezynfekcyjny
- plac rozładowczy
- rozrywarka worków
- 6 kabin segregacji
- sito bębnowe 80/300 mm
- 3 separatory optopneumatyczne
- 2 separatory metali żelaznych
- prasa do surowców wtórnych
- stacja załadowcza frakcji biodegradowalnej
- stacja załadowcza balastu
- magazyny surowców wtórnych.

Kompostowanie (stabilizacja) odpadów przebiega dwuetapowo:

- etap 1 – intensywne kompostowanie w 6 zamkniętych tunelach,
- etap 2 – dojrzewanie kompostu na placu dojrzewania.

Wszystkie odpady zebrane z terenu miasta przekazywane były do Instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych PGK w Płońsku Sp. z o. o.

W 2019 r. odebrano i przekazano do odzysku 12 794,628 Mg odpadów komunalnych, z czego: ilość odpadów zmieszanych 9 289,742 Mg, ilość odpadów segregowanych 3 504,886 Mg.

Ponadto, w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajduje się PUNKT WYMIANY RZECZY UŻYWANYCH w myśl hasła „weź albo zostaw”.

Punkt wymiany rzeczy używanych to miejsce, dzięki któremu można zostawić np. działający, ale niepotrzebny nam sprzęt codziennego użytku, który nadal może być używany przez inne osoby.

Działalność ta jest źródłem wielu korzyści na poziomie społecznym i środowiskowym. Daje ona również gotowe rozwiązanie problemu zagraconych mieszkań, strychów i piwnic.

Liczba właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba zameldowanych na terenie miasta Płońsk wynosiła 21 739 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy.

Zadeklarowana przez właścicieli nieruchomości sumaryczna liczba osób zamieszkujących nieruchomości położone na terenie miasta wynosiła 18 584 mieszkańców. Odbiór odpadów komunalnych obejmował 3144 nieruchomości (zabudowa jednorodzinna, wielorodzinna).

Różnica w liczbie mieszkańców zameldowanych a wykazanych w złożonych deklaracjach wynika m. in. z faktu podejmowania nauki poza miejscem stałego zamieszkania przez uczniów i studentów. Podobna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę migrują poza teren gminy. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym.

Na dzień 31.12.2019 r. selektywną zbiórkę zadeklarowało 10 223 mieszkańców, w sposób zmieszany odpady gromadzi 8 361 mieszkańców. Nieruchomości niezamieszkałe w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi stanowiły 787 podmiotów, z czego 136 podmiotów zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów, natomiast 651 podmiotów zadeklarowało odbiór odpadów zmieszanych.

W 2019 r. złożonych zostało 1 369 korekt deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wystawiono 3099 zawiadomień o zmianie wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wystawiono 832 upomnienia dot. uregulowania zaległości z tytułu opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi oraz przekazano do Urzędów Skarbowych 368 tytułów wykonawczych.

Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła osiągnięty przez miasto Płońsk w 2019 r. wyniósł: **42,57 %**.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji osiągnięty przez miasto Płońsk 2019 r. wniósł: **5,50 %**.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych osiągnięty przez miasto Płońsk w 2019 r. wyniósł : **100,00 %**.

Osiągnięte wskaźniki są obliczane na podstawie sprawozdań od podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

Koszty poniesione w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami.

Zestawienie kosztów i wydatków poniesionych przez Gminę Miasto Płońsk w 2019 r. w związku z obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi:	
Wyszczególnienie	Wydatki
Usługa odbioru odpadów komunalnych oraz prowadzenia PSZOK - usługa w ramach przetargu	1 500 000,00 zł
Usługa zagospodarowania odpadów komunalnych - usługa w ramach powierzenia	4 170 534,00 zł
Koszty administracyjne obsługi systemu, edukacja ekologiczna	259 511,66 zł
RAZEM	5 930 045,66 zł

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 r. wyniosły 6 256 065,56 zł. Powstała nadwyżka została przeznaczona na poczet wydatków w roku 2020 r.

Wnioski

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Płońsk funkcjonuje prawidłowo. System ten działa zgodnie z obowiązującymi przepisami i oparty jest o akty normatywne.

Odbiór odpadów odbywał się na podstawie harmonogramów i ustalonych terminów, do których mieszkańcy miasta już się przyzwyczaili, co ma wpływ na sprawny odbiór. Segregacja odpadów „u źródła” jest coraz lepsza. Coraz więcej mieszkańców domów jednorodzinnych decyduje się na wprowadzenie segregacji na swojej nieruchomości. Społeczna edukacja ekologiczna zarówno w prasie lokalnej, mediach lokalnych, jak i ogólnopolskich skutecznie wpływa na świadomość ekologiczną mieszkańców.

Wnoszenie opłat przez mieszkańców jest dość płynne. Terminowo opłatę wnoszą jednostki prawne (Spółdzielnie Mieszkaniowe, Wspólnoty Mieszkaniowe). Podmioty fizyczne nadal wymagają kontroli pod względem terminowości i częstotliwości wpłat.

Z up. BURMISTRZA

mgr inż. Beata Klik
Kierownik

Referatu Odpadów, Ochrony Środowiska
i Gospodarki Komunalnej